

PK

Pulkkilanharju

Asikkalan Pulkkilanharju on kahdeksan kilometriä pitkä, jääkauden muovaama harjumuodostelma ja osa Päijänteen kansallispuistoa. Muuttoa seuraaville lintuharrastajille paikka on tuttu yli puolen vuosisadan ajalta. Pulkkilanharju – harrastajille yksinkertaisesti ”Harju” – on verrattoman helposti saavutettava kohde, koska hyvät kiikarointipaikat ovat aivan Asikkalan–Sysmän maantien vieressä.

Lintupaikkana Pulkkilanharju on parhaimmillaan syksyllä. Harjun syksy alkaa jo kesällä, jos käpylinnut vaeltavat. Pulkkilanharjun erikoisuus on tiaisvaellus, jonka seuraamiseen Harju on Suomen parhaita paikkoja. Tavallisin vaeltajien havainnointipiste on Karisalmen sillalla, mutta myös Vähäsalmen majakalta on menoa tarkkailtu.

Huippuvuosina tiaisten päiväsummat kipuavat tuhansiin, ja kaikkien aikojen tiaissyksynä 2005 koko syksyn vaellussumma oli yli 30 000 muuttavaa tiaista. Valtalajeina ovat yleensä tali- ja sinitiaiset, mutta hömö-, kuusi- ja pyrstötiaisia vaeltaa myös, ja lapin-

PK

tiainen on vaellusvuosinaan säännöllinen Harjun-vieras. Syksyllä 2010 viitatieiset rynnistivät Suomeen idästä, jolloin Harjultakin laskettiin toistakymmentä yksilöä.

Pulkkilanharju on myös muille vaelluslinnuille erinomainen paikka. Tikka-, närhi-, hippiaisi- ja päihinänakkelimuutolle Harju on ehdottomasti Päijät-Hämeen paras paikka.

Suotuisilla syysäillä, yleensä kohtalaisessa etelälounaan väliltä puhaltavassa tuulessa, Pulkkilanharjun aamuinen pikkulintumuutto on vaikuttavaa. Esimerkiksi peippojen päiväsumma on parhaimmillaan ylittänyt 60 000 yksilöä.

Syysartikalle Päijänne on hyvä sääoloista riippuen. Hanhimuutto lipuu usein kaukaa idästä, mutta sopivien ilmvirtausten sattuessa osa hanhien syys-

PK

PK

PK

Merilokki. PK

näytelmästä osuu Päijänteen ilmatilaan. Harjulla voi päästä ynnäämään vaikuttavia vesilintu-, kuikka-lintu- ja jopa kihusummia. Pulkkilanharju on myös otollinen paikka nähdä merellisiä harvinaisuuksia. Harjulta on vuosien saatossa nähty seitsemän pikkuruokkia ja kymmenittäin pikkukajavia sekä lisäksi liuta vielä kovempia harvinaisuuksia. Myös petolintu- ja kurkimuutolle Pulkkilanharju on oivallinen paikka. Meri- ja maakotkia nähdään joka syksy.

Pulkkilanharjun kevät alkaa varhain. Harmaalokit ilmaantuvat sulalle jo helmikuussa, kun muualla on vielä talvista, maaliskuussa määrät kipuavat jo toiselle tuhannelle. Alkukeväinen Karisalmi on Päijät-Hämeen parhaita paikkoja nähdä meri- ja isolokki. Myöhemmin sulalle laskeutuu monilajinen joukko vesilintuja, kevään edistymisestä riippuen paikalle voi kerääntyä paljon telkkiä, silkkiuikkuja ja kuikkalintuja. Karisalmen itäpuolinen selkavesi onkin useille lajeille maakunnallisesti merkittävä levähdyspaikka kevätmuutolla.

Kevätarktikkaa ja hyönteissyöjien toukokuista muuttoa näkee myös Harjulla, mutta 1970–1980-lukujen aktiivisten vuosien jälkeen loppukevään havainnointi on ollut vähäistä.

Talvella kannattaa Pulkkilanharjulla vilkaista salmien sulapaikkoja, joihin toisinaan pysähtyy vesilintuja.

Pulkkilanharjulla pesiviä lintuja pääsee havainnoimaan tien länsipuolen luontopolulta, joka vie Karisalmen parkkipaikalta pohjoiseen Markunniemeen. Polun varressa on sopivaa metsää pikkutikalle, sirtäjälle ja pikkusiepolle. Markunniemen ruovikossa on pitänyt reviiä kaulushaikara, rastas- ja rytikertunen. Ruovikon vieressä on Viinasaari, joka kuuluu kansallispuiston rajoitusalueisiin, eikä sinne saa mennä lintujen pesimäaikana huhtikuun puolivälin ja heinäkuun lopun välisenä aikana.

Pulkkilanharju on Suomen parhaita paikkoja havaita vaelluslintuja, kuten hömötiäisiä (yllä) ja pähkinänakkeleita (kesk.) Joinakin syksyinä voi kihuja muuttaa jopa runsaasti. Kuvassa merikihu.

PK

Hanhimuutto lipuu usein kaukaa idästä, mutta sopivien ilmavirtausten sattuessa osa hanhien syysnäytelmäs-tä osuu Päijänteen ilmatilaan.

Saapumisohje ja havainnointi

Pulkkilanharju sijaitsee Asikkalan Vääksystä pohjoiseen tien 314 varrella. Ajomatkaa on Vääksystä harjun eteläpään Vähäsalmelle noin 12 km. Harjun puolivälissä Karisalmen sillan jälkeen on virallinen parkkipaikka, jossa toimii kesäisin myös kioski. Vähäsalmella on myös hyvin pysäköintitilaa. Karisalmella voi havainnoida sillalta tai sillan alla olevilla niemikkeillä. Vähäsalmen majakalla voi seurata muuttoa tien molemmin puolin rannasta. Pulkkilanharjun häittapuolena on alati lisääntyvä autoliikenne.

Markunniemen pääsee paitsi Karisalmelta alkavaa luontopolkua pitkin myös Markunniemen mökkitien päästä, jossa on kahdelle autolle pysäköintitilaa. Risteykseen on Karisalmelta 1,6 km.

TYYPPILAJIT Hanhet, telkkä ja muut vesilinnut, kaakkuri, kuikka, silkkiuikku, härkälintu, merikotka, merikihu, harmaalokki ja muut lokit, vaelluslinnut (tikat, tiaiset, närhi)

HARVINAISUUKSIA Lyhytnokkahanhi, punakaulahanhi, haahka, allihaahka, jääkuikka, nokiliitäjä, suula, haarahaukka, niittysuohaukka, kiljukotkalaji, punajalkahaukka, avosetti, keräkurmitsa, mustapyrstökui-ri, karikukko, merisirri, isovesipääsky, leveäpyrstökihu, tunturikihu, pikkuruokki, tiiralokki, pikkukajava, isolokki, turkinkyyhky, turturikyhyky, kuningaskalastaja, harjalintu, tunturikiuru, isokirvinen, taigauunilintu, valkopäätiainen, viitaiainen, lapintiainen

Katselupaikkoja

Vähäsalmi: N 6793269 E 420641 ja N 61° 15,936' ja E 25° 31,216'

Karisalmen parkkipaikka: N 6796514 E 421469 ja N 61° 17,693' ja E 25° 32,060'

Markunniemen autopaikka: N 6797975 E 422172 ja N 61° 18,488' ja E 25° 32,811'

